

**Jurnalistika (faoliyat turlari) bo'yicha 1-kurs talabalari uchun "Matbuotda yangiliklar va reportyorlik mahorati"**  
**SAVOLLARI**

|     |                                                                                     |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Axboriy janrlarning o'ziga xosliklari                                               |
| 2.  | Yangiliklar konsepsiyasi                                                            |
| 3.  | Demokratik jmiyat uchun yangilikning ahamiyati                                      |
| 4.  | Yangilik va olti boqiy savol                                                        |
| 5.  | Yangilik tuzulmasi: xronologik shakl                                                |
| 6.  | Yangilik tuzulmasi: klimatik shakl                                                  |
| 7.  | Yangilik tuzulmasi: "To'ng'rilangan ehrom" shakli                                   |
| 8.  | Kirishning ahoranrabosi: sarlavhaga tanlangan so'zlar                               |
| 9.  | Kirishning ahoranrabosi: to'rt savoldan biriga javob                                |
| 10. | Kirishning ahoranrabosi: kirishning boshqa ko'rinishlari                            |
| 11. | Yangilik yozishda ixtisoslashish                                                    |
| 12. | Press-relizdagi ma'lumot yangilik bo'la oladimi?                                    |
| 13. | Axborot manbalari bilan ishlash, qayta tekshirish                                   |
| 14. | "Qattiq" va "yumshoq" yangiliklar                                                   |
| 15. | Yangiliklar matni tahririning ba'zi masalalari                                      |
| 16. | Matbuot sahifalaridan axborot topish, janrini aniqlash, mazmunini tahlil qilish.    |
| 17. | Ommaviy axborot vositalaridan yangiliklar konsepsiyasiga mos keladigan matn topish. |
| 18. | Davlat va jamiyat taraqqiyotiga ta'sir qiladigan yangilik topish va izohlash,       |
| 19. | Olti savolga yangilik topish va izohlash.                                           |
| 20. | Xronologik shaklda yangilik yozish.                                                 |
| 21. | Klimatik shaklda yangilik yozish.                                                   |
| 22. | "To'ng'rilangan ehrom" shaklida yangilik yozish.                                    |
| 23. | Sarlavhali kirishni qo'llab iqtisodiy mavzuda yangilik yozish.                      |
| 24. | To'rtta savoldan biriga javob beradigan kirishni qo'llab sport yangilik yozish.     |
| 25. | Iqtibosli kirishdan foydalanib siyosiy mavzuda yangilik yozish.                     |
| 26. | Savolli kirishni qo'llab ilmiy mavzuda yangilik yozish.                             |
| 27. | "Mavzuga qaytib" kirishni qo'llab madaniyat mavzusida yangilik yozish.              |
| 28. | Press-reliz asosida yangilik yozish.                                                |
| 29. | "Yumshoq" yangilik yozish.                                                          |
| 30. | Reportaj janri. Voqriyaband reportajning o'ziga xosliklari                          |
| 31. | Mavzuli reportajning o'ziga xosliklari                                              |
| 32. | Muammoli reportajning o'ziga xosliklari                                             |
| 33. | Intervyu: janrmi yoki axborot olish usuli?                                          |
| 34. | Intervyu-dialogning o'ziga xosligi                                                  |
| 35. | Intervyu-monolog zerikarli o'qiladimi?                                              |
| 36. | Eksklyuziv intervyu                                                                 |
| 37. | Blits-intervyu. So'rovnoma (Anketa)                                                 |
| 38. | Intervyuga tayyorgarlik ko'rish bosqichlari                                         |
| 39. | Suhbat janrining o'ziga xosliklari                                                  |
| 40. | Suhbatdosh tanlash mahorati                                                         |
| 41. | Davra suhbatida mavzu tanlash masalalari                                            |
| 42. | Davra suhbat mavzusi bo'yicha mutaxassis belgilshda jurnalist pozitsiysi            |
| 43. | Hisobot eski janrmi? Umumiy hisobot                                                 |
| 44. | OAVdan reportaj topib, izohlash.                                                    |
| 45. | Voqyea joyidan (voqeaband) reportaj yozish.                                         |
| 46. | Mavzuli reportaj yozish.                                                            |
| 47. | Muammoli reportaj yozish.                                                           |
| 48. | Talabalar tomonidan yozilgan reportaj matnini tahrir qilish.                        |

|                                                                                                                                                       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 49. OAVdan intervyu topib, izohlash.                                                                                                                  |
| 50. Intervyu uchun mavzu tanlash, savol tayyorlash.                                                                                                   |
| 51. Intervyu olish va matnini tayyorlash.                                                                                                             |
| 52. Talabalar tomonidan yozilgan intervyu matnini tahrir qilish.                                                                                      |
| 53. Suhbat uchun qahramon tanlash. mavzularni belgilash va savollar tuzish.                                                                           |
| 54. Davra suhbatini tashkil etish uchun mavzu tanlash va mutaxassislar belgilash                                                                      |
| 55. Davra suhbatini olib borish va matbuotga moslab yozish.                                                                                           |
| 56. Talabalar tomonidan yozilgan davra suhbatini matnini tahrir qilish.                                                                               |
| 57. Hisobot yozish.                                                                                                                                   |
| 58. Jahon OAVlarida yangilik tushunchasining kelib chiqishi bo'yicha qo'shimcha ma'lumotlar topish va qiyoslash                                       |
| 59. Ommaviy axborot vositalaridan yangiliklarni topib o'qish.                                                                                         |
| 60. Ommaviy axborot vositalaridan topilgan yangiliklarni oddiy axborotdan farqini ajratish.                                                           |
| 61. Davlat va jamiyat taraqqiyotiga ta'sir qiladigan yangiliklarni topish va izohlash.                                                                |
| 62. Demokratik jamiyat uchun tezkor va xolis tarqatiladigan yangilikning ahamiyatini ko'rsatib beradigan yangiliklarni topish va izohlash             |
| 63. Tarqatilgan soxta (feyk) yangilikni topish va sabablarini izohlash.                                                                               |
| 64. Olti savol - "kim", "nima", "qaerda", "qachon", "nega", "qanday qilib" savollariga to'liq javob beradigan yangilik topish va izohlash.            |
| 65. Olti savol - "kim", "nima". "qaerda", "qachon", "nega", "qanday qilib" savollarigamto'liq javob bermagan yangilik topish va sabablarini izohlash. |
| 66. Turli tashkilotlar matbuot xizmati orqali tarqatgan press-relizlarni topish shakli va mazmuniga e'tibor berish                                    |
| 67. Matbuot xizmatlari orqali tarqatilgan press-relizlarni topish va ulaming OAV berilishidagi farqlarni qiyoslash.                                   |
| 68. Press-reliz asosida yangilik yozishning o'ziga xosliklarini o'rganish.                                                                            |
| 69. Ommaviy axborot vositalaridan "to'ng'rilangan xrom" shaklidagi yangiliklarni topish, o'ziga xosliklarini aniqlash.                                |
| 70. Klimatik shakldagi yangiliklarni topish, o'ziga xosliklarini aniqlash.                                                                            |
| 71. Ommaviy axborot vositalaridan xronologik shakldagi yangiliklarni topish, o'ziga xosliklarini aniqlash.                                            |
| 72. Siyosiy mavzudagi yangiliklarni topib, o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                                                            |
| 73. Ommaviy axborot vositalaridan iqtisodiy mavzudagi yangiliklarni topib, o'qib tasavvurga ega bo'lish                                               |
| 74. Xalqaro ma'zudagi yangiliklarni topib, o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                                                            |
| 75. Ommaviy axborot vositalaridan ta'lim-tarbiya mavzusidagi yangiliklarni topib, o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                     |
| 76. Ilm-fan mavzuidagi yangiliklarni topib. o'qish. tasavvurga ega bo'lish.                                                                           |
| 77. Ommaviy axborot vositalaridan sport mavzuidagi yangiliklarni topib. O'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                               |
| 78. Huquqiy mavzudagi yangilikni topib o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                                                                |
| 79. Ommaviy axborot vositalaridaga "iqtibosli kirish"dan foydalanilgan yangiliklarni yopish va ularning ahamiyatini o'rganish.                        |
| 80. "Sarlavhali kirish" qo'llangan yangilik topish va ularning o'ziga xosligini tahlil qilish.                                                        |
| 81. "Mavzuga qaytib" kirish qo'llanilgan yangilik topish va ulaming o'ziga xosligini tahlil qilish.                                                   |
| 82. "Nima" savoliga javob berish bilan boshlangan yangiklarni topish va ularning o'ziga xosligini tahlil qilish.                                      |
| 83. "Kim" savoliga javob berish bilan boshlangan yangiklarni topish va ularning o'ziga xosligini tahlil qilish.                                       |
| 84. "Qaerda" savoliga javob berish bilan boshlangan yangiliklarni topish va ularning o'ziga                                                           |

|                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| xosligini tahlil qilish.                                                                                                                                           |
| 85. “Qachon” savoliga javob berish bilan boshlangan yangiliklarni topish va ulaming o‘ziga xosligini tahlil qilish.                                                |
| 86. Axborot manbalari bilan ishlashga oid qo‘shimcha adabiyotlarni o‘qib-o‘rganish                                                                                 |
| 87. Mahalliy matbuot nashrlaridan reportajlarni topib o‘qish va tahlil qilish.                                                                                     |
| 88. Xorij ommaviy axborot vositalaridan reportaj haqidagi fikrlarni o‘rganib chiqish.                                                                              |
| 89. Xorij oirmaviy axborot vositalari da berilgan biror reportajni tarjima qilish, uning o‘ziga xosliklarini tahlil qilish,o‘rganish                               |
| 90. Rossiya jurnalistikasida e’tirof etilgan mashhur reportajlarni o‘rganish                                                                                       |
| 91. Milliy matbuot sahifalaridan ,avzuli reportajlarni topib o‘qish, tahlil qilish.                                                                                |
| 92. Adabiyotlarda berilgan voqyeband reportaj yozish jarayonini o‘rganish. Unda tezkorlik xususiyatining muhim ligini his etish.                                   |
| 93. Chop etilgan muammoli reportaj farm topib o‘qish. tahlil qilish, o‘ziga xosligini aniqlash.                                                                    |
| 94. OAVdagi muayyan intervyu-dialogning o‘ziga xosligi va unga qo‘yiladigan talablarning bajarilganligini tahlil qilish.                                           |
| 95. Inson dunyoqarashining namoyon bo‘lganligi aks etgan intervyu-monolog topish va izohlash.                                                                      |
| 96. OAVda berilgan qahramon mavqeyi hamda mavzuning originalligi namoyon bo‘lgan eksklyuziv intervyu topish va qiyoslash.                                          |
| 97. Tezkor yozilpan axboriy intervyulai‘ni tahlil qilish (ijtimoiy-siyosiy, rnustaqil, xususiy gazetalar misolida                                                  |
| 98. Nashr etilgan axboriy intervyularda berilgan savollar tuzilishi, mantiqiy ketma-ketligiini o‘rganish.                                                          |
| 99. Chop etilgan intervyular misolida berilgan savollarni avvaldan rejalashtirishni o‘rganish.                                                                     |
| 100. Chop etilgan intervyular misolida mutaxassis suhbatdoshni tanlashni o‘rganish.                                                                                |
| 101. OAVda berilgan blits-intervyularning ommabopligini ko‘ratadigan jihatlarini aniqlash                                                                          |
| 102. Anketa - sotsiologiyadan kelgan janr ekanligini isbotlaydigan misollar toping.                                                                                |
| 103. Anketa uchun mavzu tanlash va un i tashkil etish borasida qo‘shimcha adabiyotlar topib o‘qish.                                                                |
| 104. OAVda beril anketa savollaridagi izchillik qay darajada ekanligini aniqlash va o‘rganish                                                                      |
| 105. Berilgan suhbatda mavzu uchun munosib qahramon tanlangan yoki tanlanmaganligini ko‘rsatuvchi misollar toping va izohlang.                                     |
| 106. Berilgan suhbat orqali yangi yoki muhim fikr aytilganini asoslang.                                                                                            |
| 107. Suhbat jarayonida bahs madaniyati buzilgan yoki jurnalist pozitsiyasi ko‘rinadigan jihatlarini toping va sabablarini tushuntiring.                            |
| 108. Matbuotda chop etilgan davra suhbatini topib o‘qish. Savol qo‘yishi, muammolarning ochib berilishini tahlil qilish.                                           |
| 109. Matbuotda chop etilgan davra suhbatidan mutaxassislar naqadar to‘g‘ri tanlanganligini ularning fikrlaridan aniqlash, muammoning yechimi bo‘yicha baho berish. |
| 110. Siyosiy mavzuda yozilgan axboriy hisobotlarni tahlil qilish.                                                                                                  |
| 111. Iqtisodiy mavzuda yozilgan axboriy hisobotlarni tahlil qilish.                                                                                                |
| 112. Tadbir jarayonida bildirilgan yoki aniqlangan faktlarning kelib chiqish sabablari va oqibatlarini yoritilgan muammoli hisobot topish va izohlash.             |
| 113. Muayyan muammoga bag‘ishlangan va har tomonlarga yoritilgan mavzuli hisobot topish va izohlash.                                                               |
| 114. Voqyea-hodisa haqida axborot berish bilan birga mavzu kengroq sharhlangan izohli hisobot topish va boshqa hisobotlar bilan qiyoslash.                         |
| 115. Chop etilgan hisobotlar misolida ularning o‘ziga xosligini tahlil qilish.                                                                                     |
| 116. Klimatik shakldagi yangiliklarni topish, o‘ziga xosliklarini aniqlash.                                                                                        |
| 117. Ommaviy axborot vositalaridan xronologik shakldagi yangiliklarni topish, o‘ziga xosliklarini aniqlash.                                                        |

|                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 118. Siyosiy mavzudagi yangiliklarni topib, o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                                                          |
| 119. Ommaviy axborot vositalaridan iqtisodiy mavzudagi yangiliklarni topib, o'qib tasavvurga ega bo'lish                                             |
| 120. Xalqaro ma'zudagi yangiliklarni topib, o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                                                          |
| 121. Ommaviy axborot vositalaridan ta'lim-tarbiya mavzusidagi yangiliklarni topib, o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                   |
| 122. Ilm-fan mavzuidagi yangiliklarni topib. o'qish. tasavvurga ega bo'lish.                                                                         |
| 123. Ommaviy axborot vositalaridan sport mavzuidagi yangiliklarni topib. O'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                             |
| 124. Huquqiy mavzudagi yangilikni topib o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                                                              |
| 125. Ommaviy axborot vositalaridagi "iqtibosli kirish"dan foydalanilgan yangiliklarni yopish va ularning ahamiyatini o'rganish.                      |
| 126. "Sarlavhali kirish" qo'llangan yangilik topish va ularning o'ziga xosligini tahlil qilish.                                                      |
| 127. "Mavzuga qaytib" kirish qo'llanilgan yangilik topish va ularning o'ziga xosligini tahlil qilish.                                                |
| 128. Press-relizdagi ma'lumot yangilik bo'la oladimi?                                                                                                |
| 129. Axborot manbalari bilan ishlash, qayta tekshirish                                                                                               |
| 130. "Qattiq" va "yumshoq" yangiliklar                                                                                                               |
| 131. Yangiliklar matni tahririning ba'zi masalalari                                                                                                  |
| 132. Matbuot sahifalaridan axborot topish, janrini aniqlash, mazmunini tahlil qilish.                                                                |
| 133. Ommaviy axborot vositalaridan yangiliklar konsepsiyasiga mos keladigan matn topish.                                                             |
| 134. Davlat va jamiyat taraqqiyotiga ta'sir qiladigan yangilik topish va izohlash,                                                                   |
| 135. Olti savolga yangilik topish va izohlash.                                                                                                       |
| 136. Xronologik shaklda yangilik yozish.                                                                                                             |
| 137. Klimatik shaklda yangilik yozish.                                                                                                               |
| 138. "To'ng'irilgan ehrom" shaklida yangilik yozish.                                                                                                 |
| 139. Sarlavhali kirishni qo'llab iqtisodiy mavzuda yangilik yozish.                                                                                  |
| 140. Siyosiy mavzuda yozilgan axboriy hisobotlarni tahlil qilish.                                                                                    |
| 141. Iqtisodiy mavzuda yozilgan axboriy hisobotlarni tahlil qilish.                                                                                  |
| 142. Tadbir jarayonida bildirilgan yoki aniqlangan faktlarning kelib chiqish sabablari va oqibatlari yoritilgan muammoli hisobot topish va izohlash. |
| 143. Muayyan muammoga bag'ishlangan va har tomonlarga yoritilgan mavzuli hisobot topish va izohlash.                                                 |
| 144. Voqea-hodisa haqida axborot berish bilan birga mavzu kengroq sharhlangan izohli hisobot topish va boshqa hisobotlar bilan qiyoslash.            |
| 145. Chop etilgan hisobotlar misolida ularning o'ziga xosligini tahlil qilish.                                                                       |
| 146. Klimatik shakldagi yangiliklarni topish, o'ziga xosliklarini aniqlash.                                                                          |
| 147. Ommaviy axborot vositalaridan xronologik shakldagi yangiliklarni topish, o'ziga xosliklarini aniqlash.                                          |
| 148. Siyosiy mavzudagi yangiliklarni topib, o'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                                                          |
| 149. Ommaviy axborot vositalaridan iqtisodiy mavzudagi yangiliklarni topib, o'qib tasavvurga ega bo'lish                                             |
| 150. Ommaviy axborot vositalaridan sport mavzuidagi yangiliklarni topib. O'qish, tasavvurga ega bo'lish.                                             |